

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Курсова робота

з тюркської філології на тему:

«Структурні особливості комп'ютерної термінології в турецькій мові»

Студента групи Птур14-20

Факультету східної і слов'янської
філології

денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Турецька мова і література та переклад,
друга східна мова, західноєвропейська
мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.068 Східні мови та
літератури (переклад включно),

перша – турецька

Аййилдиза Аліджана Алійовича

Науковий керівник: Березовська Н.С

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.	
1.1 Основні підходи до визначення поняття "Термін", "термінологія", "терміносистема" в сучасній лінгвістиці.....	5
1.2 Визначення та напрямки вивчення компютерної термінології.....	12
ВИСНОВОК ДО 1 РОЗДІЛУ.....	16
РОЗДІЛ 2. КОМП'ЮТЕРНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В СИСТЕМІ ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ.....	
2.1. Структурні особливості компютерної термінології.....	17
2.2. Практичний аналіз термінів комп'ютерної термінології.....	21
ВИСНОВОК ДО 2 РОЗДІЛУ.....	36
ВИСНОВКИ.....	37
ÖZET.....	38
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	39

Вступ

Мова-це один з важливіших засобів,який служить для передачі інформації та організації знань.Терміни-це головний засіб,який служить для вираження знань мовою.

У епоху цифрових технологій та стрімкого розвитку світу ,у винайденні нових засобів спілкування, які значно полегшують нам життя та забезпечують комфорт, людям потрібно бути більш освіченими та ознайомленими у цій сфері, тому що в наш час комп'ютерна термінологія є дослідженою ,але не сильно ,та може потребувати глибокого та детального вивчення, оскільки комп'ютерними термінами користуються не тільки у повсякденному житті, але й серед різних професій, зважаючи на стрімкий щоденний розвиток технологій у всьому світі. Проблеми термінології тісно пов'язані з науковими технологіями,тому термінологічна лексика постійно і швидко поповнюється новими одиницями мови.Це дає вченим матеріал для нових досліджень і відкрить.

Так ми можемо сказати, що термінологія -це мовна система ,яка постійно та безперервно розвивається та потребує з кожном днем нових досліджень.

В міжнародних відносинах нашої держави України з Туреччиною в різних сферах є велика проблема що до підготовки професіональних спеціалістів, які можуть добре розмовляти турецькою мовою. Недостатнє володіння комп'ютерною термінологією, як перекладачів так і уповноважених фахівців, дуже часто призводить до великих помилок та проблем. З огляду на вищевикладене вбачаємо величезне зачення у систематичному вивченні та поглибленні знань у сфері спеціальної комп'ютерної термінології.

Актуальність зумовлена необхідністю дослідження і вивчення спеціальної турецької комп'ютерної термінології як важливої лексичної підсистеми в системі турецької мови і виявлення проблем її функціонування та формування, адже у контексті сьогоденної кризи ставлення кваліфікованої особистості до

фаху, постає проблема зокрема у її мовленнєвій компетентності, у зв'язку з чим виникає проблема оновлення змісту, методів і форм мовно-комунікативної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах.

Предмет дослідження. Комп'ютерна термінологія турецької мови, шляхи формування, будова слова, особливості структури.

Об'єкт дослідження. Загальні питання структури термінології в цілому, будова слова так і спеціальної комп'ютерної термінології в турецькій мові.

Мета дослідження. Проаналізувати способи будови слів, як утворюються слово та його конструкція.

Завдання дослідження:

- дослідити загальні питання термінознавства;
- дослідити основні способи будови слова
- дослідити шляхи визначення комп'ютерної термінології;
- дослідити особливості комп'ютерної термінології турецької мови;

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань були використані загальнонаукові теоретичні методи, а саме: метод аналізу, зіставлення та й опису.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що на прикладі комп'ютерної термінології турецької мови досліджено сучасний стан спеціальної комп'ютерної лексики Туреччини, її особливості та будову.

Практичне значення роботи полягає в тому, що отримані в результаті курсової роботи дані та висновки можуть бути використані студентами-практикантами та фахівцями для поглиблення знань та навичок, а також для підготовки відповідних навчальних посібників, що можуть бути використані на спеціальних курсах.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що на прикладі комп'ютерної термінології турецької мови досліджено будова слова спеціальної комп'ютерної лексики Туреччини.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.

1.1 Основні підходи до визначення поняття "Термін", "термінологія", "терміносистема" в сучасній лінгвістиці.

Комп'ютерна термінологія є дуже важливим компонентом економічному, суспільному, культурному та й у політичному житті кожного народу. Вивченню терміна, термінології та терміносистеми присвятили свої праці багато українських вчених мовознавців.

Вони вивчали та досліджували ці поняття, базуючи свої знання на фактах науки і техніки та опираючись на науково-технічні процеси. Серед українських та зарубіжних мовознавців існує багато трактувань поняття термін. Аналізуючи праці таких мовознавців, як (Л.О. Симоненко, О.В. Суперанський, Д.С. Лотте) ми переконуємося в тому, що коли в мові накопичується багато нових термінів з різних спеціальностей, то термінологічна лексика випереджає загальноживану. Тому головною проблемою сучасного термінознавства є фіксація нових термінів, запровадження їх функціонування в загальноживаній мові, та їх дефініція. Так що таке термін і як його трактують?

Термін - це мовний засіб науково-технічного стилю, він має спеціальне значення та застосовується для визначення наукових та професійно-технічних об'єктів.

Терміни різних спеціальностей науки утворюють власну термінологію. Мова є науковим елементом структурного знання. Як інструмент для формування наукових теорій, законів, принципів та реєстрації досягнень науково-технічних інновацій, термінологія є важливою частиною науки і техніки (Томіленко 2015, с 9)

В наш час с кождним днем розвивається наука, через це постійно з'являються нові слова з новими значеннями, таким чином й з'являються нові терміни, слова які мають поняття називають терміном. (Герасімова О.М 2016 с 22)

Відомий вчений Головін, зазначає термін є лексичною одиницею , яка належить до певної групи спеціальності, яке означає об'єкт якоїсь певної професії, та відношення між цими об'єктами. (Стацюк, с 112)

Відомий вчений як Коваленко, зазначає, термін є певною лексичною одиницею, яка використовується для надання назв певних предметів. (Остапенко, с 7)

Вчений Є. скороходько називає свої вимоги для термінів:

- Термін має тільки одне значення, це формування одного поняття в тексті.
- Група термінів має висловлювати зв'язки між певними поняттями.
- трансформація термінів, щоб створити нові терміни, позначити певні нові поняття.
- сукупність певного терміна.

Можливість для перекладу терміна. (Остапенко 70-71)

Основним засобом комунікації у нашому суспільстві є мова. Термін-це незалежна частина мови, пов'язана з наукою та технікою. Комп'ютерні терміни описують та відтворюють досягнення наукового життя суспільства , яке відповідає тому чи іншому рівню. Терміни різних галузей науки, спорту, техніки та мистецтва утворюють власну термінологію, яка спочатку визначається смисловими елементами спеціальних знань, відображених мовними приладами. Таким чином , мова є основним будівельним елементом наукового знання. Як знаряддя для здійснення нових наукових теорій, принципів, законів та обліку досягнень науково-технічних нововведень -термінологія відіграє важливу роль в науково-технічному процесі. [Томіленко 2015 с9]

Науково-технічний процес не стоїть на місці, та йде в ногу з часом. З розвитком науки і техніки з'являються нові поняття та слова, які використовуються у комп'ютерній сфері і ми називаємо їх комп'ютерними термінами.

Комп'ютерна термінологія представлена нам як впорядкована система, яка відповідає сучасному розвитку науки, має відповідний рівень та відповідає практичним вимогам (Гаврилова 2017 с 189)

В своїх працях українські мовознавці намагаються дати визначення та основні характеристики поняттю термін.

У статтях визначного мовознавця Л.О Симоненка ми знайшли таке визначення поняття «термін»:

Термін-це дуже важлива та основна частина мови. За допомогою терміна люди обмінюються інформацією, тобто це слово, або словосполучення, яке виражає, розкриває поняття конкретної галузі науки чи техніки. (Симоненко Л.О с 35)

Видатна мовознавець О.Д. Пономарьова, в своїх працях дає визначення поняттю термін, як одиниці історично сформованої терміносистеми, що передає спеціальне поняття, виражається словом або словосполученням, вживається серед людей, пов'язаний з конкретною професійною діяльністю людини, з лексикою, належить до мови, та підкоряється всім законам мови.

Комп'ютерна термінологія є дуже важливим компонентом в економічному, суспільному, культурному та у політичному житті кожного народу. Вивченню терміна, термінології та терміносистеми присвятили свої труди багато українських вчених мовознавців. Вони вивчали та досліджували ці поняття, базуючись на своїх знаннях на фактах науки і техніки та опираючись на науково-технічні процеси. Серед українських та зарубіжних мовознавців існує багато трактувань поняття термін. Аналізуючи праці таких мовознавців, як (Л.О. Симоненко, О.В. Суперанський, Д.С. Лотте) ми переконуємося в тому, що коли в мові

накопичується багато нових термінів різних спеціальностей, то термінологічна лексика випереджає загальноживану. Тому головною проблемою сучасного термінознавства є фіксація нових термінів, запровадження їх функціонування в загальноживаній мові, та їх дефініція. Так що таке термін і як його трактують?

Термін - це мовний засіб науково-технічного стилю, він має спеціальне значення та застосовується для визначення наукових та професійно-технічних об'єктів.

Терміни різних спеціальностей науки утворюють власну термінологію. Мова є науковим елементом структурного знання. Як інструмент для формування наукових теорій, законів, принципів та реєстрації досягнень науково-технічних інновацій, термінологія є важливою частиною науки і техніки (Томіленко 2015, с 9)

Якщо розглядати лінгвістичну природу терміна, можна зазначити, що більшість мовознавців визнають термінами лише слова, які мають дефініцію, точніше слова, які вживаються в професійній лексиці та відносяться до певної спеціальності конкретної науки або професії, для поняття різних видів людської діяльності.

Вивчаючи праці українських мовознавців ми можемо виділити основні ознаки терміна:

- вузька сфера використання та точність вираження поняття в певній спеціальності знань.

- слова терміни не повинні мати синоніми або антоніми.

Отже, можемо зазначити, що основними ознаками терміна на відміну від інших лексичних одиниць є вживаність у певній сфері, значність та точність у межах своєї терміносистеми, відсутність синонімів, наявність дефініції (чіткого визначення), відокремлення від загальноживаних слів.

Основним засобом комунікації у нашому суспільстві є мова. Термін-це незалежна частина мови, пов'язана з наукою та технікою. Комп'ютерні терміни описують та відтворюють досягнення наукового життя суспільства , яке відповідає тому чи іншому рівню. Терміни різних галузей науки, спорту, техніки та мистецтва утворюють власну термінологію, яка спочатку визначається смисловими елементами спеціальних знань, відображених мовними приладами. Таким чином , мова є основним будівельним елементом наукового знання. Як знаряддя для здійснення нових наукових теорій, принципів, законів та обліку досягнень науково-технічних нововведень -термінологія відіграє важливу роль в науково-технічному процесі. (Томіленко 2015 с9)

Науково-технічний процес нестоїть на місці

, та йде вногу з часом. З розвитком науки і техніки з'являються нові поняття та слова, які використовуються у комп'ютерній сфері і ми називаємо їх комп'ютерними термінами.

Комп'ютерна термінологія представлена нам як впорядкована система, яка відповідає сучасному розвитку науки, має відповідний рівень та відповідає практичним вимогам. (Гаврилова 2017 с 189)

Видатна мовознавець О.Д. Пономарьова, в своїх працях дає визначення поняттю термін, як одиниці історично сформованої терміносистеми, що передає спеціальне поняття, виражається словом або словосполученням, вживається серед людей, пов'язаний з конкретною професійною діяльністю людини, з лексикою, належить до мови , та підкоряється всім законам мови.

На думку більшості мовознавців, терміни , як одиниці мови, належать до категорії іменника, але мовознавець Л.

Даниленко у своїх працях стверджувала, що терміни- це повнозначні слова. Вони можуть бути іменниками, прислівниками чи дієсловами.

Вивчаючи термінологічні словники, ми переконалися , що фахова лексика належить до різних повнозначних частин мови.

Для чього потрібні терміни? Терміни використовуються для чіткого визначення понять в тій чи іншій галузі науки. (Гаврилова 2017 с190)

На відміну від інших слів, основна ознака терміна є те, що термін закріплений за конкретною сферою діяльності. У термінів відсутні однозначність та синонімічність в мові середньої термінології. Це є характерні відмінності термінів від загальноживаних слів.

Б.Б.Акуленко у своїй праці зазначає, що термін не виникає і не діє у різних мовах, а математично обмежений декількома підмовами, тобто спеціальними та загальноживаними засобами, необхідними для комунікації в певній сфері людської діяльності. (Гаврилова 2017 с190)

На сучасному етапі науки і техніки, нові поняття створюються шляхом переосмислення загальноживаних слів (термінів), завдяки морфологічній траєкторії та запозиченням нових лексем з інших мов (в основному з англійської мови).

Як ми вже зазначали раніше, в наш час і з'являються нові лексичні терміни і це є свідченням того, що активний розвиток тієї чи іншої галузі науки. Для сучасної термінології є характерним те, що її лексика постійно швидко оновлюється, тобто розвитком науки і техніки з'являються нові терміни з тієї чи іншої галузі науки. Тому для науковців є необхідною колектування та упорядкування слів термінів у спеціальних термінологічних словниках, для створення доступної та розумілої інформації громадян з тієї чи іншої галузі науки (Томіленко с 10 2015)

Так давайте розкриємо поняття термінологія! Відомі українські мовознавці у своїх працях трактують поняття термінологія, як сукупність лексичних одиниць тієї чи іншої мови, що характеризують конкретні поняття окремої галузі науки, які випадково утворилися в процесі активного розвитку цієї галузі науки (Гаврилова 2017 стр 190)

Комп'ютерна термінологія включає в себе спеціальні комп'ютерні терміни, які формуються і виникають з розвитком комп'ютерної сфери та

комп'ютерної діяльності ,тісно пов'язані з виробництвом комп'ютерів та їх програмним забезпеченням .

Іноді „термінологія “ ,як система понять тієї чи іншої галузі використовується для розкриття та опису всієї термінології певної галузі науки і техніки (Гаврилова с191)

Терміносистема - це своєрідний реєстр термінів ,які розкривають та вживаються у певній галузі знань окремої науки.Комп'ютерна термінологія -це сукупність професійних слів або словосполучень у галузі комунікативних технологій (Богачик 2015 с 42)

Вивчаючи праці видатних мовознавців ми зустрічаємо багато трактувань понять термінологія та терміносистема,розбіжностей та відокремлень цих понять .Так давайте проаналізуємо ,що є спільного та відмінного між цими поняттями.

Комп'ютерна термінологія включає в себе спеціальні комп'ютерні терміни,які формуються і виникають з розвитком комп'ютерної сфери та комп'ютерної діяльності ,тісно пов'язані з виробництвом комп'ютерівта їх програмним забезпеченням .

Іноді „термінологія “ ,як система понять тієї чи іншої галузі використовується для розкриття та опису всієї термінології певної галузі науки і техніки(Гаврилова стр 191)

Терміносистема - це своєрідний реєстр термінів ,які розкривають та вживаються у певній галузі знань окремої науки.Комп'ютерна термінологія -це сукупність професійних слів або словосполучень у галузі комунікативних технологій (Богачик 2015 с 42)

Відома нами мовознавець Л.Симоненко визначає термінологію ,як сукупність фахових(професійних)одиниць різних галузей науки,які вживаються у конкретній сфері і відображають теоретико-пізнавальну діяльність людини.

Терміносистема -це організована система термінів.Вона має такі ознаки:

-терміни ,які входять до однієї терміносистеми ,не повинні належати до інших терміносистем одночасно

-терміни повинні бути цільними,сталими та мати структурований характер

-терміни повинні бути однозначними у межах однієї терміносистеми

На думку інших мовознавців(Д.Т.Дяков,Т.Кияк,З.Куделько)термінологія -це наука про терміни,тобто про спеціальну лексику професійної мови,що використовується в певній галузі науки.Тобто ,це група одиниць мови,яка позначає поняття різних галузей науки,спорту та мистецтва.Наприклад ,комп'ютерна термінологія.(І.Ментинська с33)

1.2 Визначення та напрямки вивчення компютерної термінології.

В нашій курсовій роботі ми аналізуємо праці ,щодо поняття термін, терміносистема та також термінологія. Як ми вже зазначали термінологія-це сукупність лексичних одиниць, які позначають поняття певної галузі науки.

Відповідно ,компютерна термінологія -це компютерна лексика, яка формується в компютерній сфері та повязана з виробництвом та використанням компютерів та також їхнім забезпеченням (Гаврилова. с 190)

Поняття Терміносистема підкреслює таку важливу властивість термінології, як системність. Терміносистема може бути розділена на окремі елементи ,але центром формування компютерної лексики звичано є компютер, тому що уся компютерна термінологія повязана з цим поняттям.

Як ми знаємо (Структура) компютера поділяється на апаратне та програмне забезпечення, таким чином компютерну лексику можна поділити на лексику програмного забезпечення та лексику апаратного забезпечення.

На думку різних науковців напрями вивчення компютерної термінології полягють в аналізі компютерної системи та її окремих елементів, аналізуючі

знання українських мовознавців можна виділити напрямки компютерної термінології

-Загальні відомості про компютери, (Коли був створений, модель та призначення).

-Назви апаратного забезпечення (Це є операційна система з програмами).

-Лексика програмування (Обробка інформації, а також мова програмування).

-Лексико функціонування обчислювальної системи (Які дії та задачі ми можемо та вирішаємо завдяки компютеру).

(Мікрюков О.О. с 232)

Також аналізуючі праці визначних українських мовознавців можна поділити компютерну термінологію на такі класи

-Назви предметів (Мишка-Bilgisayar faresi, Жорсткий диск-Sabit disk sürücüsü, Флешка-Flaş sürücü)

-Назви робочих процесів з компютером (Форматування-Biçinlendirme, Дефрагментація-Birleştirme)

-Ознаки та властивості компютера (Робочій стіл-Masa üstü, параметри операційної системи-İşletim sistemi parametreleri)

-Назви величин (Байт-Bayt, Піксель-Piksel)

(Мікрюков О.О с 233)

О. Симоненко класифікує компютерні терміни за принципом використання їх в інформатиці, його класифікація компютерних термінів відбувається за такими семантичними ознаками:

-Назви пристроїв у компютері та їх частин (Процесор-Merkezi işlem birimi, Екран-Ekran, Сканер-Tarayıcı)

-Назви видів програм (Діагностична програма-Teşhiz programı,Сервісна програма-Servis programı, Прикладна програма-Uygulama programı)

-Назви мов програмування (Паскаль-Pascal, Бейсик-Yeni başlayanların çok amaçlı simgesel öğrenim kodu, Пітон-Python)

-Терміни для позначення процесів виконання компютерної роботи (Зчитування даних-Arama motoru, Форматування-Biçimlendirme)

-Терміни для підготовки і виконання програм (Генерація та синхронізація програми-Üretim ve senkronizasyon programı)

-Терміни що позначають кількісну характеристику процесу (Гігабайт-Gigabayt, Байт-Bayt, Кілобайт-Kilobayt, Мегабайт-Megabayt, Терабайт -Terobayt)

-Терміни для позначення видів програмування- (Мікропрограмування-Mikrogramlama, Структурне програмування-Yapısal programlama, Прикладне програмування-Uygulama yazılımı)

-Терміни які позначають режим роботи (Короткий або кроковий режим-Uyku modu, Квантування часу-Nisceleme mantığı) (Л.Бондарчук. с 151)

Також існує класифікація компютерної термінології, яку запропонували запорізькі лінгвісти:

-Терміни, Які співвідносні з загально вживаними словами.

Тобто терміни які утворилися в наслідок того, що загально вживанні слова набули значень, характерних для компютерної галузі, Наприклад: Папка - Dosya, Вікно-Pencere.

-Спеціальні терміни які характерні тільки для компютерної галузі (Браузер-Tarayıcı, Файл-Dosya.

-Загально технічні терміни, терміни які вживаються не тільки в компютерній схемі, а і в інших галузях науки та також техніки (Код-Kod, Данні-Veri, Конфігурація-Yapılandırma).

Терміни які мають два або більше значень у компютерній сфері (Термін-сервер має два значення ,тобто це назва пристрою та назва програми.

Існує багато словників в яких опрацьованна компютерна термінологічна лексика, вивчаючі ці словники можна дати іншу класифікацію компютерній термінології, це класифікація за будовою:

-Прості терміни (Тобто одно компонентні) (Кібернетика,мишка,вікну, пароль, сайт, сервер, манітор, інтернет, компютер, користувач, курсор, шаблон, шрифт, ярлик, формат.

-Двохкомпонентні або двохслівні наприклад: (Жорсткий диск, електронна адреса, інтернет ресурси, ігровий портал, інтегрованна система, робочій стіл, операційна система, технологія ява, центральний процесор.

Багатокомпонентні (Терміни які утворюються біль ніж з двох слів, тобто з багатьох компонентів) Наприклад: (Ядро операційної системи, оперативно запам'ятований пристрій, інформаційно пошукова система, система керування базою даних, шаблон документ World.

(Г.Півняк. с 5)

ВИСНОВОК ДО 1 РОЗДІЛУ

У першому розділі ми повністю розглянули та дослідили величезне коло питань щодо теоретичних аспектів та загальних питань визначенні та напрямки вивчення компютерної термінології, таких як: термінознавство та поняття терміна, термінології, терміносистеми та основні способи визначення та напрямки вивчення.

Дійшли до висновку, що термінологія розуміється як сукупність термінів, а терміносистема як свідомо сформована сукупність термінів. Поняття «термін» будується на наступних ознаках: мотивованості, точності, однозначності, стилістичній нейтральності, наявності чіткої точної дефініції, відсутності синонімів і омонімів. Кожен термін конкретної наукової дисципліни розглядається з позицій адекватного відбиття глибини семантики конкретного поняття, розкриття суті його відмінності від інших понять, виражених у подібних термінах.

Також ми пришли до висновку що компютерна термінологія дуже тісно пов'язанна з національною мовою але може частково виходити за її межі аналізуючі праці провідних мовознавців ми визначили напрямки за якими розвивається компютерна термінологія:

- Загальні відомоств про компютери
- Назви апаратного забезпечення
- Назви програмного забезпечення
- Лексико-програмування
- Лексико опчіслювальної техніки

Таким чином аналізуючі компютерну термінологію та її напрямки ми зробили висновок, що як турецька так і українська терміносистема є відкритою лексико семантичною групою, що знаходиться в активному розвитку й завжди поповнюється неологізмами, новими словами що виникають з розвитку науки і техніки

РОЗДІЛ 2. КОМП'ЮТЕРНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В СИСТЕМІ ТУРЕЦЬКОЇ МОВИ

2.1 Структурні особливості комп'ютерної термінології

Посилення прогресу в наукових і мистецькій сферах змінило ставлення людини до терміна; Слова, які використовувалися лише для вказівки на об'єкти, ситуації та події в минулому, з часом використовувалися для позначення розумової діяльності та продуктів. Таким чином, почали виникати спеціальні терміни, які вживаються лише в одній або кількох сферах і вони називаються термінами. (Ali Kemal Şaş. с 248)

Структурні особливості компютерної термінології в турецькій мові є дуже обширною та дуже цікавою через те що, турецька мова є багатою термінами та дуже обширною в плані граматики.

Як ми розповідали у вище вказаних розділах термінологія це сукупність термінів певної галузі науки, техніки, та також й мистецтва.

Термінологічна лексика є невідомою частиною словникового складу будь якої мови, це вважається результатом складного історичного процесу який був визначений законами та розвитком техніки наукової теорії та культурою нашої турецької мови.

Процес термінологізації нових понять в науці не може відбуватися хаотично оскільки існує необхідність чіткою та однозначною, у комунікації між представниками певної галузі науки або техніки. (Фурт Д.с 53)

Структуратерміна в турецькій мові є загальнорозпросторним граматичним елементом, який підлягає розумінню структури терміна або лексичної одиниці в турецькій мові як конструкція, якої завжди використовують афікс до додаючи її до основи слова. Також хочу зазначити, що в компютерній термінології часто використовують різні види ізафетів для будови чіткої та граматично правильної конструкції.

За морфологічною типологією турецька мова є афгютинативною мовою, що означає, що головним засобом словотворення є афіксація, тобто додавання до основи слова афіксів, як ми вже зазначили вище. [Сорокін С.В. с 9]

-Афгютинативна мова це одна з чотирьох типів мов, яка за принципом реалізації граматичних значень використовує афіксальний спосіб для побудови слова. . (Сорокін С.В. с 9)

Досліджуючи компютерну термінологію турецької мови, ми будемо досліджувати структуру термінів та їх будову, які ми будемо обирати з словників інформатики та англо-турецьких компютерних словників.

Якщо обрав багато термінів, які ми будемо розглядати, ми розглянемо їхнє значення, структурні особливості, та будову, як вони утворюються та якою конструкцією.

Ми розглянемо, що таке афікс та що таке ізафет.

-Афікс це закінчення, в перекладі з турецької мови це перекладається як «Ек». Афікс додається до кореня або основи слова з метою творення нового слова, також його можна назвати словотворчим афіксом.

Ми хочемо зазначити, що афікс є основним будівельним елементом, який використовується для побудови слова в турецькій мові, як і у всіх інших афгютинативних мовах. Афікс має декілька значень, але ми будемо розглядати конкретні афікси, це словотворчі афікси.

Утворення слів за допомогою афікса, називається афіксацією, тобто додавання афікса до основи слова. Треба зазначити, що у турецькій мові існує

дуже багато різних афіксів також у турецькій мові дуже багато множин та присвійностей тому й вивчення морфології фактично переходить до запам'ятування різних видів афіксів.

Щоб аналізувати та досліджувати ми будемо використовувати терміни та будемо розглядати їхню будову. . (Сорокін С.В. с 9)

Найбільш поширеною формою утворення слів у турецькій мові є використання афіксів або словотворення, словотворчі афікси найчастіше використовуються для утворення слів (Rahmi Aktere)

Ізафет-це найважливіший вид словосполучення в турецькій мові він поєднує два або більше іменників.Перший з них яке є означенням другого в турецькій мові є два типа ізафетів це привсвійний та відносний. Досліджуючі ми дізналися що дуже багато термінів утворювалися за допомогою ізафетів в наступному розділі ми розглянемо ці ізафети в прикладах.(Сорокін С.В. с 115)

-Двохафіксний ізафет

Це словосполучення яке утворює слово способом іменник+іменник, він має значення конкретної залежності.

-Одноафіксний

Це дія пов'язаних двох іменників, один з них завжди стоїть у називному відмінку, а другий в називному.

-Безафіксний ізафет

це словосполучення з прикметника та іменника, які завжди стоять у називному відмінку

(Dilbilgisi-isim tamlamaları)

Класифікація будови слів

З точки зору структури та будови слова в турецькій мові класифікація поділяється на три основні групи, ці групи називаються:

-Basit kelime-Просте слово

-Türemiş kelime-Похідне слово

-Birleşik kelime-Складене слово

Ми будемо розглядати ці групи та досліджуючі дізнаємось особливості цих груп та як в них утворюються та будуються терміни.

1-Basit kelime-Просте слово

Basit sözcük-Просте слово - це турецьке слово, яке не має афіксів (без афікса) або не поєднується з іншим словом, просте слово служить основою слова тобто коренем.

2-Türemiş Sözcük-Похідне слово

Це нові слова, утворені шляхом додавання афікса до основи слова. Похідне слово має один словотворчий афікс. Похідні слова також називають «основною будовою».

Пігрупи похідних слів

-Утворення нового іменника

від іншого іменника

Іменник+словотворчий афікс

-Утворення дієслова від іменника

Іменник+словотворчий афікс

Дієслово+словотворчий афікс

-Утворення від дієслова іменник

Дієслово+словотворчий афікс

-Утворення нового слово поєднаючи два дієслова

Дієслово+словотворчий афікс

(Dilbilgisi-yapımelekleri)

3-Birleşik kelime-Складені слова

Слова які утворені сполученням кількох слів з новим поняттям, називають складними, вони утворюються додаванням двох слів до одного.

Ми розглядаємо складні слова двома різними способами, відповідно до їх структури та до їх утворення:

-Складні слова мають дві різні структури, складний іменник і складне дієслово, в комп'ютерній термінології досліджуючі словники ми дізналися що не має слів які утворенні за допомогою складного дієслова, тому ми будемо розглядати лише ті терміни які утворенні за допомогою поєднанням іменників, прикметників, та дієслів з прикметниками.

Birleşik isim-Іменниковий спосіб утворення.

Іменники, вони складаються лише з двох слів. Складні іменники можуть утворюватися різними способами як:

- Терміни утворенні поєднанням двох іменників.
- Терміни які утворенні поєднанням іменника та дієслова
- Терміни які утворенні поєднанням іменника та прикметника.

Приклади до цих будов ми будемо розбирати у наступному розділі та проаналізуємо їхню будову. (Dilbilgisi-yapı bakımındansözcükler)

2.2Практичний аналіз термінів комп'ютерної термінології

В цьому розділі ми будемо показувати та досліджувати приклади, з класифікації будови комп'ютерної термінології, як вони утворюються, якою конструкцією та їх переклад.

1-Basit kelimeler-прості словаприклад

-Faks-факс

- Telefon-телефон
- Fare-комп'ютера миш
- Mikrofon-мікрофон
- Ekran-екран
- Mönitör-монітор
- Kablo-кабель
- Modem-модем
- Tuş-кнопка
- Dil-мова
- İnternet-інтернет
- Program-програма
- Veri-данні
- Derо-система даних, або сховище
- Grafik-графіка
- Cihaz-пристрій
- Kamera-камера
- Ağ-мережа
- Ses-звук
- Menü-меню комп'ютера
- Şema-схема
- Seri-серія
- Bağ-облігація

-Çip-чiп

-Aygıt-пристрiй

-Sembol-символ

-Simge-пiктограма

-Kod-код

-Mesaj-повiдомлення

-Hat-лiнiя

-Disk-диск

-Radyo-радiо

-Dosya-файл

-Rakam-цифра

-Konsol-консоль

-Kanal-канал

Hücre-клiтина

2-Türemiş Kelimeler-Похiднi слова-приклади

Утворення нового iменника вiд iншого iменника

-Sembolik-Символiчний(sembolik-символiка) утворений за допомогою словотворчого афiкса -lik Senbo+lik=semb-

Doğruluk-точнiсть (Doğruluk-правильнiсть)утворено за допомогою словотворчого афiкса -lik Doğru+luk=doğruluk

-Örneksel-аналогiчна дата(örnek-приклад) -утворено за допомогою словотворчого афiкса -sel Örnek+sel=Örneksel

-Kulaklık навушники(kulak-вухо) утворено за допомогою словотворчого афікса -lık Kulak+lık=Kulaklık

Zincirlemek-зчепити (Zincir-цепь) утворений словотворчим афіксом -mek
Zincirle+mek

Oynaklıkволатильність -(oynak-грайливий) утворено за допомогою словотворчого афікса -lık Oynak+lık=oynaklık

-Komutlukреєстр інструкцій-(наказ)-утворено за допомогою афікса -luk
Komut+luk=Komutluk

-Grafiksel çekirdek-(графічне) графічне ядро(графічне) утворено за допомогою словотворчого афікса -Sel Grafik+sel çekirdek+

Утворення дієслова від іменника

-Saydamlık-прозорість комп'ютера (saydam-прозорий) утворено за допомогою словотворчого афікса -lık saydam+lık=saydamlık

-Gramer denetleyici-контролер граматичних помилок(gramer-граматика,denetlemek-аналізатор) утворено за допомогою словотворчого афікса -lıkGramer+denetleyi+ci=Gramer denetleyici

-Kesinsizlik-непослідовний (kesin-точність) утворений словотворчим афіком -lik kesinsiz+lik

-Karakter üretici-утворювач персонажу(karakter-характер, üretici-створювач) утворений за допомогою словотворчого афікса -ci Karakter+üreti+ci=karakter üretici

-Satır yazıcısı-лінійний принтер(satır-строка,yazıcı-принтер) утворений за допомогою афікса -cı Satır+yazı+cı+sı=Satır yazıcısı

-Утворення від дієслова іменника

-Sayışcı-машина яка рахує(saymak-рахувати) утворено за допомогою словотворчого афікса -cı Sayış+cı=sayışcı

- Kullanıcı-користувач-(kullanmak-користуватись) утворений за допомогою словотворчого афікса -cı Kulla+nı+cı=kullanıcı
- Esneklik-гнукчість (pozixati утворено) за допомогою словотворчого афікса -lik Esnek+lik=esneklik
- Koruyucu-захисна(korumak-захищати) програма-утворений за допомогою словотворчого афікса -cu Koruyu+cu=koruyucu
- Fakslamak+факсувати, (faks-факс) передавати сторінки факсом-утворений за допомогою словотворчого афікса -mak Faksla+m+ak=fakslamak
- Gönderici-відправни (göndermek-відправляти) утворений за допомогою словотворчого афікса -cı Gönderi+cı=gönderici
- Üretici-програма по створенню (üretmek-створювати) утворений за допомогою словотворчого афікса -cı Üreti+cı=Üretici
- Örgenlik-комп'ютерний організм(örgan-орган) утворений за допомогою словотворчого афікса -lik Örgen+lik=örgenlik
- LAN-Sunucusu-Сервер LAN-(sunucu-сервер) утворений за допомогою словотворчого афікса -cu Lan+Sunu+cu+su=Lan Sunucusu
- Kopyalayıcı-копіювач (kopya-копія) утворений за допомогою словотворчого афікса -cı Kopyalay+cı=kopyalayıcı
- Derleyici kodu-компіляторний код(derlemek-компіляти) утворено за допомогою словотворчого афікса -cı Derleyi+cı Kodu=derleyici kodu
- Çoklama çözücü-демультиплексор (çözmek-вирішувати) утворено за допомогою словотворчого афікса -cü Çoklama çözü+cü Çoklama çözücü
- Duyarlık-точність(Durmak-слухати) утворено за допомогою словотворчого афікса -lık duyar+lık=duyarlık
- Olasılık вірогідність(Olası-вірогідність) утворено за допомогою словотворчого афікса -lık Olası+lık=olasılık

-Yordamlık-бібліотека (Yordam-рутина) утворено за допомогою словотворчого афікса «lık» Yordam+lık

-Uyarlık-конпатлівитий (Uyarı-зауваження, попередження) утворено за допомогою словотворчого афікса lik Uyar+lık=Uyarlık

-Elektrostatik çizici-електрографічна писемна програма (elektrostatik-електростатична, çizmek-рисувати) утворено за допомогою словотворчого афікса -ci Elektrostatik çizici+ci=elektrostatik çizici

-Утворення слова поєднаючи два дієслова

- Bağlayıcıкомпонувальник-(bağlamak-з'єднувати) утворено за допомогою словотворчого афікса -ci bağlayıcı+ci=bağlayıcı

-Tekrarlayıcı-повторювач (Tekrarlamak-повторювати) утворений за допомогою словотворчого афікса -ci Tekrarlayıcı+ci=tekrarlayıcı

-Geçerlik-термін дії (geçmek-переходити утворений словотворчим афіксом -lik geçer+lik=Geçerlik

-Taramayıcı-сканер(taramak-сканувати) утворений за допомогою словотворчого афікса -ci yazıcı+ci=yazıcı

-Sentezleyici-синтезатор (Sentez-синтез) утворений за допомогою словотворчого афікса -ci

-Konuşmacı-Спикер (konuşma-спілкуватись) утворений за допомогою словотворчого афікса -ci konuşma+ci

-Çözümleyici-аналізатор (çözmek-вирішити) утворений за допомогою словотворчого афікса -ci Çözümleyici+ci=çözümleyici

-Yazıcı-Прінтер (yazmak-писати) утворений за допомогою словотворчого афікса -ci Yazıcı+ci=Yazıcı

-Yuvarlamak-крутити колеско комп'ютерної миши (yuvarla-котити) утворено за допомогою словотворчого афікса -mak yuvarla-mak

-Okuyucu-програма яка відповідає за читання утворено(okumak-читати) за допомогою словотворчого афікса -cu Okuyucu

İzlemek-слід (izlemek-дивитися) утворено за допомогою словотворчого афікса -mek izle+mek=izlemek

-Atamak—виділяти (ata-предок) утворено за допомогою словотворчого афікса -mak ata+mak=ataamak

-Sayılaştırmak-оцифровувати-(saymak-рахувати) утворено за допомогою словотворчого афікса -mak sayılaştır+mak=sayılaştırmak

-Yazıcılı-комп'ютерний термометр (yazı-писемність) утворений за допомогою словотворчого афікса -cı yazı+cı+lı=yazıcılı

-Benzetici-симулятор (Benzenek-бути сходим) утворений за допомогою словотворчого афікса -cı benzeti+cı=benzetici

-Kaydırmak-зміна (kaymak-скользити) утворено за допомогою словотворчого афікса -mak kaydır+mak=kaydırmak

3-Birleşik kelimeler-Складенні слова

3.1-İsim tamlamasıyla oluşan terimler-Терміни утворенні поєднанням двох іменників.

-Manyeteografik-Магнетографічний-утворений за допомогою поєднання двох слів (Manyetik-графічний) (grafik-графіка) Manyetik+grafik=manyeteografik

-Elektrostatik—Електростатистика-утвореного за допомогою поєднання двох іменників-(Elektro-Електрика)(статистика-İstatislik)

Elektro+statik=Elektrostatik

-Anlambilim-семантика утворенно за допомогою поєднання (Anlam-значення) та (bilim-наука) Anlam+bilim=anlam bilim мається на увазі наука про семантику.

-Teknikbilim-технічна наука-утворено за допомогою поєднання двох іменників (Teknik-техніка) та (bilim-наука) Teknik+bilim=teknikbilim

-Gizligüç—потенціал комп'ютера-утворений за допомогою поєднання (Gizli-скритне) та (Güç-сила-потенціал) Gizli+güç=gizligüç

-Altsistem-нижня система-утворений за допомогою поєднання двох іменників (Alt-нижня) та (Sistem-Система) Alt+sistem=Altsistem

-Altyordam-програма-утворено за допомогою поєднання двох іменників (Alt--нижня) та (Yordam-рутина) Alt+yordam=altyordam

-Elektromiknatıslık-елеткромагнетизм-утворений за допомогою поєднання двох іменників (Elektro+Єлектрика)та (Miknatizlik-магнетизм) Elektro+maknatıslık=elektromiknatıslık

-Biometri-біометрія утворено за допомогою поєднання двох іменників (Bio-biyoloji-біологія) (metri-наука) Bio+metri=biometri

-Alfanümerik—алфавитно-цифровий-утворений за допомогою поєднання двох іменників (Alfa-Alfabe-Алфавит) (nümerik-numara-номерація) Alfa+nümerik=alfanümerik

3.2-Bir isimle fiilin kaynaşmasıyla oluşan terimlerУтворення терміна за допомогою поєднання дієслова та іменника

-Bilgisayar-комп'ютер утворений за допомогою поєднання іменника та дієслова (Bilgi-інформація) та (sayar-рахувати), Bilgi+sayar=bilgisayar

-Çizelgelemek-звести таблицю-утворено за допомогою поєднання дієслова та іменника (Çizel-писати) та (gelemek-писати) (Çizel+gelemek)

Çizelgeleyici-табулятор-утворений за допомогою поєднання дієслова та іменника (Çizel-писати) та (gelemek-рахувати) (Çizel+gelemek)

-Yarıgeçirgen-напівпровідник-утворення за допомогою поєднання іменника та дієслова (yarı-половина) (geçirmek-пропускати) yarı+geçirgen=yarıgeçirgen

-Kataloglamak-каталог утворено за допомогою поєднання іменника та дієслова (Katalog-каталог) (lamak-дієслово) katalog+lamak=Kataloglamak

-Eşzamanlı işlem-одночасна робота утворено за допомогою поєднання іменника та дієслова (Eş-пара) (Zaman-час) Eş+zamanlı+işlem=Eş zamanlı işlem

3.3-Sıfat tamlamasıyla oluşan terimler-Утворення терміна за допомогою поєднання іменника та прикметника

-Eşbiçimli—ізоморфа-утворено за допомогою поєднання прикметника та іменника (eş-пара) (biçim-виду, формату) Eş+biçimli=eşbiçimli

-Eşdeğer-еквівалент-утворено за допомогою поєднання прикметника та іменника (Eş-пара) (Değer-ціна) Eş+değer=eşdeğer

-Tümdengeli+дедукція комп'ютера утворено за допомогою поєднання іменника та прикметника (Tüm-весь) (рівномірний-Dengeli) Tüm+dengeli=tümdengeli

4-Терміни які утворенні за допомогою ізафетів

Одно афіксий ізафет

-Geri уауılma-зворотнє поширення (Geri-назад)(уауılma-поширення) утворений за допомогою поєднання «Geri+уауılma»

-Уарау konuşma-штучне мовлення(Уарау-штучний) (Konuşmak-спілкуватись) утворено за допомогою поєднання «уарау+konuşma»

-Adres çevirici-Перекладач адреси(adres-адреса) (çevirmek-перекладати) утворений за допомогою поєднання «Adres+çevirici»

-Örneksek sinyal-Аналог-(Örnek-приклад) (sinyal-сигнал) утворений за допомогою поєднання «Örneksel+sinyal»

-Erişim dilimi-зона доступу(erişme-досяжність) (dilim-шматок) утворений за допомогою поєднання «Erişim+dilimi»

- Taban adresi-базова адреса-(taban-потолок) (adres-адреса) утворений за допомогою поєднання «Taban+adres»
- Alıcı adı-назва отримувача електронної адреси-(alıcı-отримувач)(ad-ім'я,назва) утворено за допомогою alıcı+adı
- Mikro işlemci—мікропроцесор (mikro-мікро) (işlemci-процесор) утворений за допомогою поєднання --Mikro+işlemci
- Sayı karakteri-символ числа(sayı-число) (karakter-символ) утворений за допомогою поєднання «Sayı+karakterі»
- Numara gösterimi-відображення числа (numara -число) (karakterі-відображення)утворений за допомогою поєднання «Numara+Gösterimi»
- Birleşimsiz işlem-необ'єднана транзакція (birleşimsiz-необ'єднання) (işlem-транзакція) утворений за допомогою поєднання «Birleşimsiz+işlem»
- Sinir bilgisayarı-нейронний комп'ютер(sinir-нейрон)(bilgisayar-комп'ютер) утворений за допомогою поєднання «Sinir+bilgisayarı»
- Hizmet-programı-сервісна програма (hizmet-сервіс) (programı-програма) утворено за допомогою поєднання Servis+program
- Hiyerarşik model-ієрархічна модель (hiyerarşik-ієрархічна) (model-модель) утворено за допомогою поєднання Hiyerarşik+model
- Akustik sinyal-акустичний сигнал (akustik-акустика) (sinyal-сигнал) утворено за допомогою поєднання Akustik+sinyal
- Veri yapısı-структура даних (veri-данні) (yapısı-структура) утворено за допомогою поєднання Veri+yapısı
- Veri türü-вид даних (veri-данні) (türü-вид) утворено за допомогою поєднання Veri+türü
- Yapay dil-штучна мова-(yapay-штучний) (dil-мова) утворено за допомогою поєднання Yapay+dil

- Yaray kod-штучний код-(yaray-штучний) (kod-kod) утворено за допомогою поєднання Yaray+kod
- Elkitabı-інструкція (el-рука) (kitabı-книга) утворено за допомогою поєднання El+kitabı
- Düzenli ağ—проста інтернет мережа (düzenli-проста) (ağ-мережа) утворено за допомогою поєднання Düzenli+ağ
- Dil yapısı-структура мови-(dil-мова) (yapısı-структура) утворено за допомогою поєднання dil+yapısı
- Disk paketi-пакет-дисків-(disk-диск) (paketi-пакет) утворено за допомогою поєднання Disk+paketi
- Sembolik dil-мова символів (sembolik-символ) (dil-мова) утворено за допомогою поєднання Sembolik+dil
- Semantik ağ-семантична мережа (semantik-семантична) (ağ-мережа) утворено за допомогою поєднання-Semantik+ağ
- Asimetrik şifreleme-асиметричне кодування-(asimetrik-асиметричний) (şifreleme-кодування) утворено за допомогою поєднання asimetrik+şifreleme
- Mutlak adres-точна адреса-(mutlak-точна) (adres-адреса) утворено за допомогою поєднання Mutlak+adres
- İnternet paketi(PING)-Інтернет пакет (internet-інтернет) (paketi-пакет) перевіряє потужність зв'язку інтернета-утворений за допомогою поєднання İnternet+paket
- Ağ modeli-модель інтернет зв'язку (ağ-зв'язок, мережа) (modeli-модель) утворено за допомогою поєднання Ağ+modeli
- Ağ yapısı-структура інтернет зв'язку (ağ-мережа) (yapısı)структура) утворено за допомогою поєднання ağ+yapısı

-Program üretici-Генератор програм (program-програма) (üretici-генератор, утворювач) програмам яка утворює програми-утворено за допомогою поєднання Program+üretici

-Optik taraуıcı-оптичний сканер (optik-оптичний) (taraуıcı-сканер) утворений за допомогою поєднання Optik-taraуıcı

Optik disk-оптичний диск, дисковод (optik-оптичний) (disk-диск) утворено за допомогою поєднання Optik+disk

Безафіксний ізафет

-Sabit disk-жорсткий диск (sabit-жорсткий) (disk-диск) утворений за допомогою поєднання Sabit+disk

-Amaç dil-мета мови (amaç-мета) (dil-мова) утворено за допомогою поєднання Amaç+dil

-Açık sistem-відкрита система (açık-відкрите) (sistem/система) утворено за допомогою поєднання Açık+sistem

-Уарау sinir-штучний нерв-(уарау-штучний) (sinir-нерв) утворено за допомогою поєднання уарау+sinir

-Esnek disk-гнучний диск (esnek-гнучний) (disk-диск) утворено за допомогою поєднання Esnek+disk

Двох афіксний ізафет

-Yazılım korsanlığı-піратство програмного забезпечення (yazılım-програмне забезпечення) (korsanlık-піратство) утворено за допомогою поєднання Yazılım+korsanlığı

-Rakamsal gösterim-нуремація (rakam-цифра) (gösterim-враження) утворено за допомогою rakamsal+gösterim

-Uygulama işbirliği співпраця додатків (uygulama-додаток) (işbirliği-співпраця) утворено за допомогою поєднання «Uygulama+işbirliği»

- Otomatik görevli автоматичне чергування (otomatik-автоматичне) (görevli-чергування) утворений за допомогою поєднання «Otomatik+görevli»
- Yedekleme dosyası копія папки (dosya-папка) (yedekleme-копія, копіювання) утворений поєднання Yedekleme dosyası
- Öneri sistemi-Рекомендаційна система (öneri-рекомендація) (sistem-система) утворений за допомогою поєднання Öneri+Sinyali
- İkili hücre-двійна клітина-(ikili-двійна) (hücre-клітина) утворено за допомогою поєднання ikili+hücre
- Sapma hatası—помилка зміщення (sapma-зміщення) (pomilka-hata) утворено за допомогою поєднання Sapma+hatası
- Birleştirme dili-мова асемблера (birleştirme-з'єднувати) (dil-мова) утворено за допомогою поєднання Birleştirme+dili
- Çağrışimsal depolama-асоціативне зберігання- (çağrışım-асоціативне) (depolama-зберігання) утворено за допомогою поєднання Çağrışimsal+depolama
- Yazılım kütüphanesi-Бібліотека програмного забезпечення (yazılım-програмне забезпечення) (kütüphane-бібліотека) утворено за допомогою поєднання Yazılım+kütüphanesi
- Algoritmik dil-алгоритмічна мова (algoritma-алгоритм) (dil-мова) утворено за допомогою поєднання Algoritmik+dil
- İletim süresi-час відправки-(iletim-час) (süresi-відправка) утворено за допомогою поєднання İletim+süresi
- Eşik işlemi-порогова операція (eşik-порогова) (işlem-операція) утворено за допомогою поєднання Eşik+işlemi
- Etkin pencere-активне вікно в комп'ютері (etkin-активне) (pencere-вікно) утворено за допомогою поєднання etkin+pencere

-Arama ağacı-пошукова система (arama-шукати) (ağacı-дерево) утворено за допомогою поєднання Arama+ağacı

-Programlama sistemi-система програмування (program-програма) (sistem-система) утворено за допомогою поєднання Programlama+sistemi

-Ми розглянули дуже багато термінів, які утворюються різними видами конструкцій та будов, більшість термінів утворюються «Ізафетом» та похідними словами, більшість афіксів які використовуються це афікси -сі та -лік досліджуючи це ми виявили що в компютерній термінології існує дуже багато різних англомовних запозичень, також в комп'ютерній термінології було дуже мало словоскладання які утворювалися поєднанням іменника та прикметника досліджуючи це була проблема, через низьку базу слів з цією конструкцією, дослідження було проведене з англо-турецького словника «Bilişim terimler sözlüğü-Türk standart enstitüsü-Dr Ali Arifoğlu» та словника «Türkçe bililim kılavuzu» а також «Bilgisayar terimler sözlüğü-Sertap aşkit-2017

ВИСНОВОК ДО 2 РОЗДІЛУ

Зробивши дослідження про другий розділ, а саме про структурні особливості комп'ютерної термінології в системі турецької мови, ми можемо зробити висновок, що турецька мова є дуже багатою навіть в плані «Комп'ютерної термінології, через те що не в всіх мовах є повноцінний переклад з цінує спеціальності науки що є неймовірним, в другому розділі ми розглянули шляхи утворення термінів завдяки:

-Афіксація

-Ізафет

Та ми дослідили будову термінів завдяки класифікації будови слів, ми утворили терміни шляхами «Basit kelimeler» прості слова, «türemiş kelimeler» похідними словами в яких використовуються словотворчі афікси, та «birleşik kelimeler» складні слова, тобто словоскладання.

Дослідження в другому розділі через словники було не сильно важким, але хочу сказати було дуже цікавим, також було досліджено що в комп'ютерній термінології турецькі со дуже багато термінів утворювалися ізафетною

конструкцією та в словниках було знайдено багато англомовних запозичень, що трохи ускладнило це дослідження. дослідження було проведено бравши терміни з термінологічних словників комп'ютерної термінології, комп'ютерна термінологія є новою наукою, вона з кожним днем отримує нові терміни які ми використовуємо з кожним днем все частіше та частіше, та ще раз доказує її важливість в нашому суспільному

ВИСНОВОКИ

Досліджуючи комп'ютерну термінологію, та різні поняття терміна, термінології та терміносистеми можна зробити висновок, що комп'ютерна термінологія цілком є новою наукою яка постійно розширюється та з кожним днем отримує нові терміни, ця сфера термінології є дуже популярною в політичному плані навіть на міжнародному рівні, та в плані торгівлі зараз наше життя дуже сильно залежить від гаджетів та комп'ютерів, можна навіть сказати що зараз людина, чи то студент, або хтось інший не може існувати без комп'ютера та гаджетів, тому дослідження цієї термінології є дуже важливим. Досліджуючи в першому розділі ми дізналися функції терміна, термінології та терміно системи, що термінологія вивчає самі терміни певної галузі, в розділі 1.2 ми дослідили визначення та напрямки вивчення комп'ютерної термінології та навели декілька прикладів. В другому розділі а саме де ми досліджували комп'ютерну термінологію в системі турецької мови ми дізналися способи утворення комп'ютерних термінів, їхню конструкцію, та переклад, ми дізналися дуже багато чого через дослідження цієї роботи, можна сказати що турецька мова дуже багата та й навіть у комп'ютерній сфері та сфері «Айті» також можна зазначити що комп'ютерна термінологія

має дуже багато англомовних запозичень що є проблемою для дослідження з різних мов, дослідивши можна сказати що комп'ютерна термінологія в турецькій мові є досить вивчена та має набагато більше інформації, та словників ніж в інших мовах світу, це означає що турецька мова дуже продвинута а сфера айти, та с кождним днем вона продвигається.

ÖZET

Bilgisayar teknolojileri her gün daha çok popüler ve gerekli olmaya devam ediyor, hayatımız daha çok farklı bilgisayar, telefon gibi aletlerle tutkun oluyor, buna göre yaptığımız araştırmalara göre biz bir çok bilgisayar teknolojisine bağlı terim öğrendik, bilgisayar teknolojisine hey ay, hatta her gün bile yeni terimler oluşuyor. Biz araştırmamızda terimin be olduğunu ve terminolojini, terminoloji sisteminin be olduğunu araştırdık ve terimin bir faklı bilimin dalına ait olan kelime olduğunu tespit ettik, terminolojinin ise bir çok terimin olduğu bilim dalı olduğunu öğrendik. İkinci bölümde terimlerin nasıl üretildiğini ve sözcüklerin nasıl grupları olup nasıl oluştuklarını inceledik, ayrıca farklı eklerin sözcüğün köküne eklenip nasıl yeni bir «isim» veya «fiil» oluştuğunu öğrendik, sonra ise bilişim terimlerin sözcüğünden farklı terimler olarak örneklerde çok terim inceledik, inceledikten sonra ben bilgisayar biliminin çok büyük ve sıkça gelişen bir bilim olduğunu söyleyebilirim, bir çok yabancı kelime olsada Türkçe dili dünyada bilgisayar terimlerin kendi dilinde çevirimi olan dillerden biridir, ve bu Türkçe dilinin büyük zenginliğini anlatıyor, bana göre Türkçe Terminolojisi Türkçe dilinde en zengin terminoloji birimlerinden biridir, ve yeni terimler her gün gittikçe artıyor, bu

Türkçe bim ve bilgisayar terminolojisinin çok zengin ve çok gelişkin olduğu söyüyor.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1-AktepeR. TerimTüretmeSüreciveBazı Düşünceler. Bilişim. URL: <https://www.bilisimdergisi.org.tr/yazarlar/koray-ozar-seyir-defteri/terim-turetme-sureci-ve-bazi-dusunceler.html>.
- 2-Arifoglu D. A. Bilişim Terimler Sözlüğü. Türk standartları enstitüsü, 2006.
- 3-Akşit S. Bilgisayar Terimleri Sözlüğü. 1, 2017. 54 p
- 4-Бондарчук Л. Лексична Модель „стандарт – Субстандарт – Нонстандарт” У Системі Сучасної Комп’ютерної Субмови. 2007. Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьм. (Київ). УДК 811.161.2‘322.373. с 151.
- 5-Богачик М. Особливості Словотворення Англійської Комп’ютерної Термінології. 2015. Рівн. держ. гуманітар. ун-т, м. Рівне. С. 42–43.
- 6-Dilbilgisi. Ek (Yapım Ekleri – Çekim Ekleri). Dilbilgisi.net. URL: <https://www.dilbilgisi.net/ek-konu-anlatimi/>.
- 7-Dilbilgisi. Yapı Bakımından Sözcükler. Dilbilgisi.net. URL: <https://www.dilbilgisi.net/yapi-bakimindan-sozcukler-konu-anlatimi/>.

- 8-Dilbilgisi. Tamlamalar (İsim Tamlaması – Sıfat Tamlaması). Dilbilgisi.net. URL: <https://www.dilbilgisi.net/tamlamalar-konu-anlatimi/>.
- 9-Гаврилова О. Місце Комп'ютерної Термінології В Українській Мові. 2017. ХНПУ (Харків). УДК 811.161.2'373.46:044.
- 10-Герасімова О. М. Особливості перекладу термінів на прикладі електронного дискурсу. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2016. № 22. С. 180–182.
- 11-Köksal D. A. Türkçe Bilişim Sözleri. Elektrik Mühendisliği, Bilişim Özel Sayısı. 2002. P. 9.
- 12-Мікрюков О. Структурно-семантичні особливості комп'ютерних термінів словосполучень. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2014. № 16. С. 231–236.
- 13-Ментинська І. Б., Наконечна Г. В. Структурно-словотвірні особливості сучасної комп'ютерної термінології. Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». 2016. № 842. С. 86–91.
- 14-Остапенко С. А. Термін як об'єкт перекладознавчих студій у сфері фінансів. Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. 2015. Т. 253, № 241. С. 70–74.
- 15-Півняк Г. Тлумачний Словник З Інформатики : Словник. 2-ге вид. Дніпро : Нац. гірн. ун-т, 2010, 2010. 612 с.
- 16-Сорокін С. В. Практична граматики турецької мови. Київ : Ліра – К, 2018. 358 с. (Препринт. КНЛУ ; ДК № 3981).
- 17-Стацюк Р. В. Основні підходи до визначення поняття "термін" у сучасній лінгвістичній науці. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2016. № 5(2). С. 112–116.
- 18-Симоненко Л. Термін як предмет лексикографії. Мовознавство. 2017. С. 35–48.

19-Томіленко Л. ТЕРМІНОЛОГІЧНА ЛЕКСИКА В СУЧАСНІЙ ТЛУМАЧНІЙ ЛЕКСИКОГРАФІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ : монографія. 2-ге вид. Івано-Франківськ : НАН України Укр. мов.-інформ. фонд, 2015. 160 с.

20-Фурт, Кияк Д. Л. Термінологія Навчальний Посібник : навч. посіб. Кривий Ріг : Дон. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. ТуганБаран., 2020. 172 с.

21-Şaş A. K. Türkçede Terim Oluşturma Yolları Ve Bilişim Terimlerinin Oluşum Süreçleri. Rumelide Dil Ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi. 2020. P. 243.